

Een spel in democratie

'Jeugdparlement' geëxporteerd naar Rusland

Veel scholen laten leerlingen meedoen aan het Europees Jeugdparlement: in de vorm van een simulatiespel wordt geoefend met de regels van de parlementaire democratie, waarbij leerlingen met elkaar debatteren over actuele problemen. Op 'Het Baken' in Almere zijn er elk jaar wel een aantal goed gebekte vwo4-leerlingen die daar graag aan meedoen. Een soortgelijke vorm is toegepast bij een internationale uitwisseling met een school in Rusland. Dit jeugdparlement is uitgegroeid tot een permanente adviesraad.

Hanni de Heer-van der Giesen

lerares geschiedenis, 'Het Baken', Almere

Sinds 1992 heeft de Oecumenische Scholengemeenschap Het Baken in Almere contact met een school in Dmitrov, een provinciehoofdstad 80 kilometer ten noorden van Moskou. Aanvankelijk was er alleen contact tussen leraren, maar al snel groeide dat uit tot een uitwisseling van onze leerlingen uit 5-vwo met leerlingen van hetzelfde niveau op deze Russische school. Beide scholen kiezen een actueel onderwerp, dat voor beide groepen leerlingen interessant is. Dat kan nogal eens verschillen: religie was een aantal jaren geleden in Rusland een intrigerend onderwerp voor Russische leerlingen, maar voor de Nederlandse leerlingen niet zo bar interessant. Drugs is daarentegen een onderwerp dat veel interesse wekt bij de Russische leerlingen. Ook bij onderwerpen zoals Tsjetsjenië, het milieu, het gezinsleven, seksuele voorlichting blijken er grote verschillen te bestaan tussen de leerlingen uit beide culturen. Zo hebben we in de loop van de acht jaren dat deze uitwisseling nu duurt al heel wat onderwerpen bij de kop gehad.

Verschillen

De eerste keren dat we een dergelijke conferentie hielden, bleken er ook grote verschillen in de manier waarop werd gediscussieerd. In Rusland werd de discussie

Een bezoek aan de 'Mak Donalds' in Dmitrov. Foto: Hanni de Heer.

gevoerd door leerlingen die van tevoren hun argumenten of verhalen op papier hadden gezet. Veel Russische leerlingen deden niet mee aan de discussie, terwijl de Nederlandse leerlingen zich uit de losse pols in het debat stortten. Dat waren de Russische leerlingen niet gewend en dat leidde tot behoorlijke misverstanden. Zo herinner ik me een meisje dat de vrije seks zo vurig verdedigde, dat de Russen minstens dachten dat ze hier met een prostituee te maken hadden. Je profileren met een heel eigen mening als een soort individuele zoektocht naar jezelf, dat was nieuw voor de Russische leerlingen.

Veranderingen

Toch begint daarin iets te veranderen door de jaarlijkse ontmoetingen. De laatste keer dat we met een groep van twaalf leerlingen in Dmitrov waren, was het conferentieonderwerp weer drugs. In Rusland is de jeugdwerkloosheid groot en veel jongeren vluchten in drugs. Er werd in groepen gediscussieerd en er was een praktische opdracht: elk groepje leerlingen, samengesteld uit Russische en Nederlandse jongeren, moest een brief schrijven met een advies aan een meisje dat haar vriend verteld had dat zij heroïne gebruikte. De schoolpsychologe die deze opdracht gaf, legde tevoren op een betrok-

ken manier uit dat het om een echt bestaande situatie ging en dat zij deze brieven ook echt zou gebruiken. De adviezen van de groepen varieerden van verplicht afkicken tot liefdevol druk uitoefenen. Zo' n persoonlijke benadering is nieuw voor Rusland.

Jeugdparlement

Uit de verbazing over de verschillen tijdens zulke conferenties kwam het idee voort om het simulatiespel Jeugdparlement uit Nederland gewoon te vertalen en als experiment aan de Russische school te geven. De directrice van de Russische school voelde wel voor zoiets vernieuwends, omdat door het wegvallen van de communautaire jeugdorganisaties er eigenlijk een soort gat aan het vallen was. Zij organiseerde daarom een *Molodjozjnyj Parlament* (Jeugd Parlement) voor scholieren van alle scholen in Dmitrov die mee wilden doen. Vanuit Nederland hielpen wij met het vertalen van de regels van het spel en het aanvragen van een subsidie bij de Nederlandse ambassade in Moskou. Die heeft daarvoor een potje, bestemd voor projecten die de democratische ontwikkeling in een land ondersteunen, Matra-Kap-projecten. Matra staat voor 'maatschappelijke transformatie'. Na het verkrijgen van een startsubsidie moet men op eigen kracht verder. Zesduizend gulden werd aangevraagd: voor microfoons, een videorecorder, allerlei materiaal, eten en drinken tijdens de conferentie en een leuk feestje na afloop. Er werd over zes actuele thema's gedebatteerd, van jeugdwerkloosheid tot de ecologie van de watervoorziening van Moskou.

Adviesraad

Het aardige van dit project was dat in Dmitrov dit 'Jeugdparlement' is blijven bestaan, alleen in een andere vorm. Eerst werd nog twee keer het spel met andere groepen leerlingen gespeeld. Daarna groeide het uit tot een soort permanente adviesraad voor jeugdzaken: iets wat in Almere niet eens bestaat. De burgemeester van Dmitrov speelde daarbij een grote rol. Hij was geïnteresseerd en besloot om het Jeugdparlement om advies te vragen bij allerlei kwesties die de jeugd betroffen, zoals voorzieningen, de plaats van de nieuwe bioscoop, maar ook inhoudelijke thema's als jeugdwerkloosheid en seksuele vorming op scholen. Op dit moment bestaat het Jeugdparlement uit studenten en werkende jongeren, verdeeld in werkgroepen; ze worden begeleid door een ambtenaar van het gemeentebestuur en ze bezoeken scholen om voorlichting te geven over abortus, drugs en alcohol. Ze geven een eigen krantje uit en hebben een permanente positie gekregen in de plaatselijke politiek. ■

KALENDER

26 september Dag van de Talen in Europa, Taal over Grenzen, <www.europeesplatform.nl>

26 september Dag van de Talen Landelijke manifestatie Taalportfolio MVT mbo, Hoofddorp, e-mail <m.breed@slo.nl>

26 september Jeugdliteraturodag 'Lezen over de Grens', Amersfoort <talencentrum@cps.nl>

26-29 september 11 EUROSLA conferentie, Paderborn, Duitsland <<http://eurosla11.cjb.net>>

29 en 30 september Poëziefestival Dichter aan huis, Den Haag, e-mail <festival@dichteraanhuis.nl>

30 september Uitreiking prijs Poëziewedstrijd <www.promotietalen.nl/Poëzie>

5 oktober Samen Werken: studiedag talen, IDO/VU in Amsterdam <www.ido.vu.nl>

5 oktober Congres Fierder mei Frysk, e-mail <j.popkema@ond.nhd.nl>

6 oktober Studiedag ICT voor onderwijs Turks aan volwassenen, Cito Arnhem, <fenna.hendriks@planet.nl>

16-19 oktober Tweede Internationale congres Spaans, Real Academia en Instituto Cervantes in Valladolid, <www.cervantes.es/internet/Congreso_Valladolid/valladolid.htm>

31 oktober 2001 Samenwerkend leren bij talen, CPS, Amersfoort <talencentrum@cps.nl>

1 november Studiedag opvang jeugdige, anderstalige nieuwkomers, Amersfoort, <nvs@worldonline.nl>

13 november Studiemiddag Nederlands en hoogbegaafden, <r.vandekraats@ivlos.uu.nl>

13 november MVT op het KW1C in 2011, Koning Willem 1 College, Den Bosch

16-17 november Europese conferentie (ook landelijke studiedag VLLT), Europees Platform en VLLT in het World Trade Centrum te Rotterdam <vllt@wxs.nl>

17 november Psychoanalyse & Poëzie, Symposium Amsterdam

23-24 november Het Schoolvak Nederlands, Utrecht

2002

16 januari Dag van de doeltaal, CPS, Amersfoort, <talencentrum@cps.nl>